

Årsberättelse 2022

Kulturnämnden

Beslutad av Kommunstyrelsen, den 21 mars 2023

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.3 Förväntad utveckling	8
3. Sammanfattande iakttagelser.....	10
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	13
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	14
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	17
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	21
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	25
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	27
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	30
5 Analysunderlag – ekonomi.....	34
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	35
5.2 Intäcks- och kostnadsutveckling.....	37
5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat	38
5.4 Investeringar	39
Bilagor.....	40
1. Fem år i sammandrag	40
2. Unika servicegarantier.....	41
3. Ekonomisk månadsrapport	41

1. Förslag till beslut

Förslag till Kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen fastställer Kulturnämndens årsberättelse 2022.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Kulturnämndens årsberättelse är en samlad bedömning av hur nämnden kommer att kunna uppfylla sina åtaganden för att bidra till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar.

Kulturnämnden ansvarar för att utveckla, samordna och ansvara för kommunens kulturpolitik genom att skapa förutsättningar på den fria tiden för såväl den enskilda invånaren som grupper med olika intressen och livsmönster. De viktigaste övergripande tjänsterna är att möjliggöra kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning, skapa möjligheter att uppleva och utöva kulturaktiviteter samt erbjuda stöd till civilsamhället. Det är en styrka för Örebro kommun och dess invånare att alla har möjlighet att vara med och få ta del av det breda och varierade utbudet av tjänster. Örebro kommun ska vara en attraktiv stad att bo och leva i.

För nämndens verksamheter inleddes året med olika åtgärder kopplat till Covid-19. Drygt en månad senare, i början av februari, kunde avvecklingen av nämnda åtgärder inledas och där merparten avvecklades direkt. Några veckor senare inleddes en invasion av Ukraina vilket i förlängningen inneburit konsekvenser för Sverige och även för Örebro kommun. Sedan slutet av mars månad har förvaltningens krisledningsorganisation beredskap i syfte att skapa möjlighet för att snabbt hantera situationer som uppstår utifrån det säkerhetspolitiska läget. Samtidigt har förvaltningen fortsatt att följa utvecklingen, samt behålla en beredskap för, eventuella nya vågor av smittspridning kopplat till Covid-19.

Trots att inledningen av året till stor del var präglad av omvärldsfaktorer som verksamheterna själva inte råder över har förvaltningens grunduppdrag i hög grad kunnat fullgöras. Av de uppdrag och åtaganden som återfinns i verksamhetsplan med budget för 2022 har endast en mindre del påverkas negativt. Behovet att uppleva och delta i kultur- och fritidsaktiviteter kvarstår och det är möjligen ännu viktigare att det finns andra saker att fokusera på i tider av kris.

Kulturnämndens budgetram per den sista december uppgick till 184 059 tkr, och är oförändrad sedan den preliminära årsberättelsen beslutades i december. Utfallet för året uppgick till 184 201 tkr, varav att avvikelsen för året blev -142 tkr, vilket procentuellt motsvarar en förbrukning om 100,1% av budgetramen. Årets underskott härleds framför allt till Bibliotek och Kulturskola samt Konsthallen. I kapitel 5 görs en djupare analys av nämndens ekonomiska utfall.

Generellt finns det ökade kostnader som beror på de snabbt ökade priserna i samhället på vissa tjänster och varor. Dels som en följd av coronapandemin, men dels även som följd av det säkerhetspolitiska läget i omvärlden. De produkt- och tjänstekategorier som påverkat nämnden främst gällande detta är livsmedel, förbrukningsmaterial, transporter/transporttjänster, byggmaterial och IT-komponenter. I fortsättningen blir det därmed angeläget att följa utvecklingen av kostnadsökningarna för att säkerställa en ekonomi i balans.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

- För nämndens verksamheter har året fortsatt präglat av omställningar som påverkat samhället på olika sätt. Krisarbetet som inledde året medförde att mycket arbete fick omprioriterats i både tid och resurser. Verksamheterna fick arbeta med omställningar men kunde trots det i hög utsträckning fullgöra sitt grunduppdrag. Löpande riskanalyser gjordes i verksamheterna samt förvaltningsövergripande kontinuitetsplanering.
- Som en del av den nya organisationsförändringen för Örebro kommun som träder i kraft 1 januari 2023 har förvaltningens ledningsgrupp under året arbetat fram ett förslag på en förvaltningsorganisation som ska ge kommande nämnd ett ändamålsenligt stöd. Förslaget har samverkats och reviderats något efter dialogprocessen som skett under hösten med samtliga berörda medarbetare. Den nya organisationen är beslutad och fastställs formellt av kommundirektören under januari.
- En central uppgift för kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter är att bidra med friskfaktorer som förebygger att främst unga personer utvecklar kriminalitet. Genom förebyggande insatser skapas förutsättningar för alla att delta i sociala sammanhang och närhet till kompensatoriska vuxna. Det är pusselbitar som är extra viktiga för unga som riskerar en negativ utveckling. Här fyller också alla samverkansaktörer en viktig roll som bidrar till ökad trygghet genom alla de aktiviteter och vuxennärvaro som det skapar i närområdet.
- Ökade insatser för att komma till rätta med kriminalitet och droghantering som påverkar livsmiljön för boende i flera av våra stadsdelar behövs. Det gäller inte minst barn och unga som inte ska behöva präglas av den otrygghet och begränsning i livsutrymme som det innebär.
- Projektet ”Alla barns rätt till kultur” är ett uppdrag där nämndens verksamheter arbetar för att hitta en systematik för hur Örebro kommun ska arbeta med kultur i skolan i syfte att främja likvärdigheten, tillgängligheten och barn och ungas inflytande i frågan. Arbetet som mynnat ut i ”Kulturpaletten” har fortgått under hösten och den digitala utbudskatalogen lanserades i mitten av september. I projektet samarbetar Kultur- och fritidsförvaltningen med förvaltningen förskola och skola. En utmaning är att få till en stabil organisation i samverkan med skolan då finansiering i dag saknas i budgetram.
- I och med den växande staden har arbetet med 1%-uppdragen inom konsten ökat. För att skapa utrymme för delfinansiering till ytterligare en konstintendent gjordes en budgetprioritering av nämnden inför 2022.
- Kulturkvarteret fortsätter att utvecklas som Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande. Samarbetet och systematiken kring samarbetet inom Kulturkvarteret är etablerat. Med syfte

att verka för att det finns ett varierat utbud av stora och små arenor för såväl amatörer och ideella föreningar som den professionella kulturen ingår förvaltningens verksamheter i programrådet som etablerats för Kulturkvarteret.

- Genom en ambitionshöjning beviljades föreningen SceniT ett utökad bidrag med 350 tkr/år för att öka öppethållandet och stärka kvalitén på den teckenspråkiga fritidsgården "Fritte". Fritidsgården har genom det ökat öppet hållandet från två till tre kvällar i veckan samt att den samordnatjänst som ansvarar för verksamheten kunnat utökats till heltid. Det har bidragit till en mer tillgänglig fritidsverksamhet på stabilare grunder för den teckenspråkiga målgruppen.
- Lovverksamheten har tidigare till stor del byggt på statliga medel. Besked om tilldelning har kommit med kort framförhållning vilket gjort det svårt för såväl interna som externa samarbetspartners att planera och få så god effekt som möjligt. Genom en resursförstärkning på totalt 600 tkr (varav 300 tkr från Fritidsnämnden) har skapats förutsättningar att arbeta långsiktigt och för en grund som sedan kan utökas med externa medel. Det har förbättrat möjligheten, inte minst med externa aktörer, att exempelvis rekrytera personal och för att skapa bra lovverksamhet.
- Arbetet med bidragsöversynen har fortsatt. En ny bidragsmodell har arbetats fram med förslag till bidragsgivning till olika typer av kulturverksamheter samt till studieförbund. I förslaget finns även tydligare kopplingar mellan bidragsgivningen och styrdokument och program inom Örebro kommun. Förslaget som under året varit ute på en remissperiod antogs av Kulturnämnden på december månads sammanträde.
- En annan dimension av föreningsstödet är lokaler och anläggningar. Nämndens uppdrag med att synliggöra lokalsubventioner har ej kunnat prioriteras av förvaltningen.
- Det kulturpolitiska programmet ska enligt tidigare beslut revideras under 2022. På grund av Coronapandemin har arbetet med att uppnå målen i programmet inte varit möjligt. Kommunfullmäktige har därför beslutat om att nuvarande program ska gälla till och med senast juni 2024 samt att revideringen av nuvarande program ska påbörjas under 2023.
- Nämnden har fortsatt arbeta för att bidra till det livslånga lärandet, rörelse, kreativitet och skapandet för en utvecklande och meningsfull fritid inom ramen för det kommunövergripande projektet Mötesplats Väst. Projektet handlar bland annat om att verksamhetsutveckla genom att realisera och utforska nya samarbeten mellan enheter, verksamheter och förvaltningar som leder till nytt värdeskapande. En deltidsresurs är sedan i våras rekryterad och arbetet påbörjat. Ett exempel, som i första hand riktar sig till barn på Vivallaskolan, är att dom skall finnas i något sammanhang där de blir sedda och kan känna sig stolta över den de är och vad de kan tillföra.

- Trainstations mobila verksamhet tillgängliggör det digitala skapandet till en bred målgrupp, både i stad och på landsbygd. Under sina besök runt om i kommunen under sommaren mötte man drygt 1100 personer, vilket är en ökning med ca 35% jämfört med föregående år. Av dem var nästan 78% barn och ungdomar.
- Arbetet med att ta fram en konstpolicy som tydliggör Örebro kommuns mål, vilja, inriktning och arbetssätt för arbete med konst i offentlig miljö är avslutad och policyn beslutad av Kommunfullmäktige.
- Örebro kommun är skyldig enligt bibliotekslagen att ha en beslutad och aktuell biblioteksplan. Arbetet med en reviderad biblioteksplan är oerhört viktigt för den framtida biblioteksutvecklingen i Örebro kommun, inte minst samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek. Ett arbete har genomförts med en revidering av nuvarande biblioteksplan som innefattat en mindre uppdatering och modernisering av 2017 års plan. Planen beslutades av KF under hösten och därefter har det kommunövergripande arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan inletts.
- OpenArt som är örebroarnas återkommande konstutställning har fyllt staden med konst under sommaren. Genom flera samverkansprojekt har utställningsrummet denna gång utvidgats till att inkludera konstpedagogiska projekt i stadsdelarna och ett samverkansprojekt med Örebro läns museum i Åssundet för att nämna några.
- OpenArt tilldelades Örebroregionens turismpris 2022 där huvudkriterierna för priset handlar om nytänkande, hållbarhet och kunskapsspridning. I och med vinsten blev OpenArt dessutom Örebroregionens kandidat till Stora turismpriset i Sverige som delades ut av Stiftelsen för kunskap främjande inom turism. Priset delades under hösten och tilldelades då region Västra Götaland.
- Inom åtagandet med att skapa förutsättningar för alla invånare att på lika villkor kunna ta del av kultur samt att utöva kultur oavsett socioekonomisk bakgrund har förvaltningen arbetat vidare med bland annat två övergripande projekt inom kostnadsfri utlåning för alla samt delningsekonomi.

Många i socioekonomiska utsatta områden saknar idag tillgång till digital utrustning. Genom ett projekt, finansierat via medel från Delegationen mot segregation, har förvaltningen arbetat med ett pilotprojekt som syftar till att minska det digitala utanförskapet som bristen på digital utrustning kan medföra. Projektperioden som initialt var sommarperioden blev därefter förlängd året ut, och nu även förlängd till och med halvårsskiftet 2023. .

Fritidsbanken spänner över många åtaganden och uppdrag. Arbetet är en viktig del för att ta bort ekonomiska hinder för att öka möjligheten till deltagande på lika villkor såväl som att bidra till klimatnytta och cirkulär ekonomi. Uppdraget har en positiv utveckling utifrån utlåningsgraden där vi kan konstatera att jämfört med 2021 har antalet utlån ökat med drygt 37%, exklusive antalet utlån till kommunala verksamheter. Fortsatt ses en

utmaning att hitta en permanent finansiering av verksamheten som är en viktig resurs för hela kommunkoncernens verksamheter.

2.3 Förväntad utveckling

Det är en förutsättning för att inom de ekonomiska ramarna utveckla verksamheten och de tjänster som skapar värde till kommuninvånarna. Men bristen på ekonomisk uppräknings samt årliga effektiviseringskrav kopplat till de demografiska förändringarna är en stor utmaning som påverkat möjligheten att nå resultatet att skapa livsmiljöer för god livskvalitet. Förvaltningen behöver finna former för att synliggöra de ekonomiska utmaningarna med att en årlig uppräknings saknas för att Örebro växer. En utmaning som blir än större om kommunen omfördelar resurser till verksamheter som är lagstadgade. Genom en helhetssyn kan nämnden göra strategiska vägval vid förändringar utifrån befintliga resurser i syfte att kunna tillmötesgå kommuninvånarnas behov på ett hållbart sätt.

En god hälsa är både en mänsklig rättighet och en viktig drivkraft för social och ekonomisk utveckling. Hälsan påverkas av olika livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor. I Örebro kommun finns det idag områden som kännetecknas av stora utmaningar när det gäller exempelvis lågt valdeltagande, hög arbetslöshet och låg utbildningsnivå. Detta i sin tur bidrar till ökade klyftor, utanförskap och större glapp i folkhälsan. Den psykiska ohälsan ökar och kvinnor, unga samt personer med låg inkomst uppger oftare psykiska besvär än andra. Prioriterat är därför att skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader ska minska.

Det finns många gynnsamma konsekvenser av att växa upp i områden med goda förutsättningar, och barn och ungdomar i områden med sämre förutsättningar drabbas oftare av segregationens negativa konsekvenser. En central uppgift för nämndens verksamheter är att bidra med friskfaktorer som förebygger att främst unga personer utvecklar kriminalitet. Genom förebyggande insatser skapas förutsättningar för alla att delta i sociala sammanhang och närhet till kompensatoriska vuxna. För nämndens verksamheter är det fortsatt utmaning att bedriva hälsofrämjande kultur- och fritidsaktiviteter i miljöer där drogrelaterad kriminalitet i för stor utsträckning påverkar stadsdelens upplevda trygghet.

Tillsammans med olika samarbetspartners och intressenter bidrar förvaltningen till att bygga starka människor, som i sin tur bygger ett starkt samhälle. Att kunna delta i aktiviteter, möten mellan människor och uttrycka sin fria åsikt oavsett förutsättningar, tex funktionsvariationer eller att annat modersmål, bidrar till att hela Örebro upplevs tryggare och som en attraktiv plats för alla. En önskvärd utveckling framåt är att se över vilka möjligheter till samarbeten som finns utanför nämndens ansvarsområde, där ett exempel är arbetet för att stabilisera Fritidsbankens verksamhet i stad såväl som på landsbygden. Ett annat exempel är utvecklad samverkan och samarbete över förvaltningsgränserna gällande arbetet i projektet ”*Alla barns rätt till kultur*”. I stadsbyggnadsprocessen behöver förvaltningen arbeta vidare med att stärka kulturens roll i syfte att bidra till livsmiljöer av god livskvalité. Kommunen behöver också finna arbetsätt för att systematiskt arbeta med den investeringspuckel som uppstår då man ska agera preventivt. Att inom organisationen tidigt får de säkra kostnaderna och de mycket högre men osäkrare intäkterna uppträder betydligt senare och dessutom inom andra kostnadsställen. Ett tidigt deltagande i arbetsgrupper eller samråd innebär minskade kostnader i slutänden för samhället. Bedömningen är att det är väl investerad tid som gagnar kommunens invånare.

Den nya nämndorganisationen som träder i kraft 2023 innebär nya förutsättningar för Kultur- och fritidsförvaltningen. Som en del av den nya organisationsförändringen har förvaltningens ledningsgrupp under året arbetat fram ett förslag på en förvaltningsorganisation som ska ge kommande nämnd ett ändamålsenligt stöd. Förslaget har samverkats och reviderats något efter dialogprocessen som skett under hösten med samtliga berörda medarbetare. Den nya organisationen är beslutad och fastställs formellt av kommundirektören under januari

Pandemin och det nu säkerhetspolitiska läget har på flera sätt förändrat förutsättningarna i vårt samhälle, det gäller för såväl organisationer, arbetsplatser m.fl. likväl som för enskilda personer. Det sätter spår i vår vardag och våra möjligheter att ”leva som vanligt”. En del i detta sammanhang är givetvis ändrade villkor för civilsamhället, hur människors vanor gentemot kulturutbud förändras och förändringar som sker för kulturskapare. Behovet att uppleva och delta i kultur- och fritidsaktiviteter kvarstår och det är möjligen ännu viktigare att det finns andra saker att fokusera på i tider av kris.

För nämndens verksamheter har året fortsatt präglats av omställningar som påverkat samhället på olika sätt. Trots detta har förvaltningens grunduppdrag ändå i hög grad kunnat fullgöras. Av de uppdrag och åtaganden som återfinns i verksamhetsplan med budget för 2022 har samtliga, förutom något enstaka åtagande påbörjats. Leveransen av åtaganden har i vissa fall påverkats utifrån omvärldsfaktorer som förvaltningen själva inte kunnat påverka.

Även om arbetet ute i våra verksamheter löper på kommer signaler att den långdragna pandemin och konsekvenser utifrån det säkerhetspolitiska läget påverkar personalen. Utfallet för nämndens sjukfrånvaro visar en ökning under 2022. Förvaltningens ledningsgrupp bevakar frågan och statistik presenteras för förvaltningens samverkansgrupp löpande. Stöd i arbetet har även tagits från kommunens interna HR-avdelning samt företagshälsovården. Medarbetarnas flexibilitet och engagemang är framgångsfaktorer för att säkerställa att grunduppdraget genomförs och att utvecklingen drivs framåt.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<p>Förlängt projekt som möjliggör utlåning av digital utrustning i Vivalla.</p> <p>Lov Örebros aktiviteter som bidrar till ökad trygghet och goda möjligheter till roliga och stimulerande aktiviteter.</p> <p>Genom flera samverkansprojekt har OpenArts utställningsrum utvidgats till att inkludera konstpedagogiska projekt i stadsdelarna och ett samverkansprojekt med Örebro läns museum i Åssundet.</p> <p>Planering pågår för att starta upp ”meröppet bibliotek” i Glanshammar.</p>	<p>Fortsatt utmaning att bedriva hälsofrämjande kultur- och fritidsaktiviteter i miljöer där drogrelaterad kriminalitet i för stor utsträckning påverkar stadsdelens upplevda trygghet.</p> <p>Förutsättningarna för en önskvärd långsiktigt hållbar ekonomi och organisation för OpenArt saknas.</p> <p>Utmaning att bedriva underhåll av den kommunala konsten enligt planering då ekonomiska förutsättningar saknas.</p>
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<p>En politisk prioritering har möjliggjort att en samordnare för projektet ”Alla barns rätt till kultur” kunnat anställas.</p> <p>En digital utbudskatalog för kultur i skolan. ”Kulturpaletten” har arbetats fram utifrån tjänstedesign med pedagogen i centrum.</p> <p>De pedagogiska inslagen genom samarbeten med barn- och utbildning finns inom samtliga av nämndens verksamheter.</p>	<p>Utveckla samverkan och samarbete överförvaltningsgränserna gällande arbetet i projektet ”Alla barns rätt till kultur”.</p> <p>Finna former kring att hitta en permanent finansiering av projektet ”Alla barn rätt till kultur”</p> <p>Utvecklad helhetssyn på Örebro kommuns samtliga biblioteksverksamheter.</p>

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<p>Genom en politisk prioritering skapades förutsättningar för att öka öppethållandet och stärka kvalitén på den teckenspråkiga fritidsgården "Fritte".</p> <p>Den reviderade biblioteksplanen beslutas under hösten och därefter har det kommunövergripande arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan inletts.</p>	<p>Förbättra samverkan för barn och unga med behov av extra stöd i skola, hem och fritidsaktiviteter.</p>
<p>Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro</p>	<p>I arbetet med bidragsöversynen har barnets rättigheter arbetats fram som ett av de hållbarhetskriterier som ligger till grund för prioritering.</p> <p>Fördjupad analys av trygghetsarbetet i biblioteket genomförd av bibliotekssocionomen.</p> <p>Förvaltningen deltagande i det kommungemensamma arbetet kring GVI "Gruppvåldsintervention"</p> <p>En resursförstärkning skapat möjligheter att arbeta långsiktigt med Lov Örebros verksamhet.</p>	<p>Bibliotek och Kulturskola hanterar stora resurser i form av statliga medel. De skapar stora möjligheter till utvecklingen men blir också utmanande att arbeta hållbart på längre sikt för att permanenta de verksamheter som fungerar bra.</p> <p>Avsaknad av permanent finansiering i budgetram till Lov Örebros verksamhet som en del i att skapa trygga stadsdelar.</p> <p>Fortsatt utmaning kring finansiering för en stabil verksamhet av Fritidsbanken i stad såväl som på landsbygden.</p>
<p>Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet</p>	<p>Örebro konsthalls projekt som riktar sig till mindre aktiva seniorer som normalt inte kommer i kontakt med kultur, både i form av konstvisningar och skapande verksamhet.</p> <p>Förvaltningens arbete med cykelfrämjande aktiviteter som bland annat cykelskola.</p> <p>Verksamheternas främjande uppdrag som tillför friskfaktorer till barn och unga.</p>	<p>Analysera framtidens behov samt balansera dessa mot kommunens rådande ekonomiska läge.</p> <p>Stärka Kulturens roll i stadsbyggnadsprocessen i syfte att bidra till livsmiljöer av god livskvalité.</p> <p>Förstärkt kompetens för att kunna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring kulturfrågor i hela Örebro kommun.</p>

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<p>I arbetet med bidragsöversynen har klimat och miljö arbetats fram som ett av de hållbarhetskriterier som ligger till grund för prioritering av flertalet bidrag.</p> <p>Ökade antal utlån via Fritidsbankens olika verksamheter.</p> <p>OpenArt´s klimatkompensation av flygresor samt val av klimatsmarta resvägar inom Norden.</p>	<p>Bristen av resurser för Fritidsbanken gör att verksamheten måste prioritera hårt gällande öppettider och uppsökande verksamhet.</p> <p>Fortsätta arbeta tillsammans med fastighetsägare för att minska energiförbrukning och miljöpåverkan inom våra verksamheter.</p>
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<p>En resurs har rekryterats för att arbeta med barn- och ungdomar i Vivalla i projekt Mötesplats Väst.</p> <p>Förvaltningens krisarbete under våren medförde att mycket arbete fick omprioriteras i både tid och resurser. Verksamheterna har fortsatt tvingats till omställningar men har trots det i hög utsträckning kunnat fullgöra sitt grunduppdrag.</p> <p>Ekonomiskt ansvarstagande och god planering samt uppföljning.</p> <p>Genom en politisk prioritering har utrymme skapats för delfinansiering till ytterligare en konstantent för arbete med 1%- konst.</p>	<p>Utvecklingen av den interna kommunikationen behöver fortsätta, framför allt med fokus på förändringskommunikation.</p> <p>Synliggöra de ekonomiska utmaningarna med att årlig uppräknings saknas för att Örebro växer.</p> <p>Arbetet med att synliggöra lokalsubventioner har ännu ej kunnat prioriteras av förvaltningen.</p>

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Kulturnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Arbetet har fortlöpt till stor del gällande att bryta isolering samt stärka och verka för ökad inkludering med mötesplatser som verktyg. Kulturen spelar en viktig roll för att utveckla ett starkt samhälle som präglas av demokrati, mångfald och integration. Genom att ta tillvara de ideella krafter som finns stärks förutsättningarna för en samverkan mellan civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer. Genom att stödja invånarnas engagemang bidrar åtagandet till att förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid.

Det finns många gynnsamma konsekvenser av att växa upp i områden med goda förutsättningar, och barn och ungdomar i områden med sämre förutsättningar drabbas oftare av segregationens negativa konsekvenser. För nämndens verksamheter är det fortsatt utmaning att bedriva hälsofrämjande kultur- och fritidsaktiviteter i miljöer där drogrelaterad kriminalitet i för stor utsträckning påverkar stadsdelens upplevda trygghet.

Genom att vara en stad med ett brett kulturutbud, med såväl stora som små aktörer, bidrar nämnden till att utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer. Det i sin tur bidrar till att Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats där fler vill verka, turista och bo.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Förlängt projekt som möjliggör utlåning av digital utrustning i Vivalla Lov Örebros aktiviteter som bidrar till ökad trygghet och goda möjligheter till roliga och stimulerande aktiviteter Genom flera samverkansprojekt har OpenArts utställningsrum utvidgats till att inkludera konstpedagogiska projekt i stadsdelarna och ett samverkansprojekt med Örebro läns museum i Ässundet Planering pågår för att starta upp ”meröppet bibliotek” i Glanshammar 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt utmaning att bedriva hälsofrämjande kultur- och fritidsaktiviteter i miljöer där drogrelaterad kriminalitet i för stor utsträckning påverkar stadsdelens upplevda trygghet. Förutsättningarna för en önskvärd långsiktig hållbar ekonomi och organisation för OpenArt saknas Utmaning att bedriva underhåll av den kommunala konsten enligt planering då ekonomiska förutsättningar saknas

Utfall för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Kommuninvånare				
Kundundersökning fritidsgårdar	92%	90%	90%	90%
Sociala mått				
Antal aktiviteter inom allmänkultur som görs i samverkan med civilsamhället *	--	175	329	Öka
Antal aktiviteter på biblioteket som görs i samverkan med andra aktörer	95	150	252	150
Antal besökare på Örebro konsthall	13 000	6 100	13 242	Öka

Kommentarer till indikatorernas Utfall**Samverkan som görs med andra aktörer***4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar****KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL (4 av 4 är relevanta)**

- **I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska**
- **Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle**
- **Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer**
- **Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla**

Arbetet för att göra Örebro till en attraktiv kommun som är öppen och tillgänglig för alla pågår, och en stor del av nämndens verksamhet har direkt inverkan på de sociala hållbarhetsmålen. I verksamhetsplan med budget 2022 bedömdes att samtliga fyra kommunfullmäktigemål är relevanta för nämnden i syfte att bidra till ”Örebro i sin fulla kraft”. Åtagandena går i linje med det Kulturpolitiska programmet (KPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB.

Nämndens verksamheter har under året arbetat med att skapa förutsättningar för alla invånare, oavsett ålder och könsidentitet, i stad som på landsbygd, att på lika villkor kunna ta del av kultur, utöva kultur, påverka kultur och synliggöras i kulturen oavsett socioekonomisk bakgrund. OpenArt som är örebroarnas återkommande konstutställning utomhus är till för alla och konsten ska därför vara tillgänglig för och engagera alla. Verksamheten har en medveten programläggning där man tänker in professionella och amatörer, vuxna och barn bland många aspekter. Genom flera samverkansprojekt utvidgades utställningsrummet till att inkludera konstpedagogiska projekt i stadsdelarna och ett samverkansprojekt med Örebro läns museum i Ässundet för att nämna några. I ett samarbete med Sörbyskolan var elever från skolan delaktiga i en jurygrupp samt att deras konstverk även var utställda.

Verksamheter som möjliggör viktiga upplevelser och mötesplatser blir en viktig del av den kulturella infrastrukturen. Under året har flera planeringsmöten genomförts för att formulera behoven för Kultur- och fritidscenter i Änglanda och Varberga. Som en del i arbetet har behoven konkretiserats i framtagande av lokalfunktionsprogram. Arbetet med att ta fram en konstpolicy som tydliggör Örebro kommuns mål, vilja, inriktning och arbetssätt för arbete med konst i offentlig miljö är avslutad och policyn beslutades i Kommunfullmäktige i slutet av november månad. I det kommunövergripande arbetet med att ta fram en strategi för evenemang har förvaltningen inkommit med en första omgång med synpunkter. Nästa steg blir den formella remissrundan där förvaltningens förväntas få möjlighet att lämna ytterligare synpunkter för de delar av nämndens verksamheter som berörs.

På ett ”meröppet bibliotek” har besökarna möjlighet att komma in i bibliotekslokalen när personalen inte är på plats, utanför de bemannade öppettiderna, för att göra sina ärenden på egen hand. Planering för att kunna starta upp konceptet på Glanshammars bibliotek har fortsatt under hösten och upphandling av system pågår. Biblioteket blir det första i

kommunen med ”meröppet” och projektet finansieras genom statliga medel.

Många i socioekonomiskt utsatta områden saknar idag tillgång till utrustning såsom dator och iPad. Genom ett projekt, finansierat via medel från Delegationen mot segregation, har förvaltningen arbetat med ett pilotprojekt som syftar till att minska det digitala utanförskapet som bristen på digital utrustning kan medföra. Målsättningen är att utlåningen ska underlätta samhällsärenden, skapande och lärande. Projektet startade i början av juni och i den utvärdering som gjorts konstateras att arbetssätt och system i stort sett har fungerat bra. Den vanligaste låntagaren är 26–40 år och är jämt fördelat mellan män och kvinnor. Flest lån sker via Vivalla bibliotek och den vanligaste utrustningen som lånas är datorer och Ipads. Förutom Vivalla bibliotek kan man även låna digital utrustning på Trainstation samt Trainstationbussen. En supportfunktion som under en period varit anställd på 25% avvecklades vid årsskiftet då utvärderingen visade på en låg efterfrågan. Projektet är förlängt till och med halvårsskiftet 2023.

Trainstationbussen är även en del i arbetet med att skapa förutsättningar för alla invånare, oavsett ålder och könsidentitet, i stad som på landsbygd, att på lika villkor kunna ta del av kultur, utöva kultur, påverka kultur och synliggöras i kulturen. Förvaltningens verksamheter har fortsatt arbeta med digital tillgänglighet i syfte att underlätta den digitala offentliga servicen, bland annat genom utveckling av webbsidor och digitala applikationer. Föreläsningar och artist talk's har även till viss del kunnat erbjudas via streaming.

Barn och ungas rätt till kultur är en annan viktig fråga. Nämndens verksamheter har arbetat aktivt med att ge fler barn och unga en möjlighet att ta del av konst och kultur, vara delaktiga i skapandet samt att ge dem en möjlighet att påverka konsten och kulturen. Det är en rättighet som gäller alla barn, oberoende av var man bor, socioekonomiska sammanhang, funktionsnedsättning eller etnicitet. Projektet ”Alla barns rätt till kultur” är ett uppdrag där nämndens verksamheter har arbetat för att hitta en systematik för hur Örebro kommun ska arbeta med kultur i skolan i syfte att främja likvärdigheten, tillgängligheten och barn och ungas inflytande i frågan. Arbetet som mynnat ut i ”Kulturpaletten” har fortgått under hösten och den digitala utbudskatalogen lanserades i mitten av september. Under sommaren erbjöds flera olika konstprojekt där bygglek, skaparverkstäder, graffitiworkshop, lovfilm kan nämnas som några. Vårens arbete med publikinkluderande aktiviteter i samband med dansgästspel, ex: publiksamtal, workshops, dansjam, föreläsningar mm fortsatt erbjudits under hösten.

De möjligheter för frivilligt deltagande som erbjuds inom Lov Örebro har återigen bidragit till ökad trygghet och goda möjligheter till roliga och stimulerande aktiviteter. Värdet av det informella lärandet som sker genom frivilligheten och lusten inom fritidens alla verksamheter bidrar till folkbildning som i förlängningen är en av grundpelarna i en demokrati. Förhoppningen är att lovens aktiviteter skapar nyfikenhet och intressen som består och leder till ett livslångt lärande och ett fortsatt deltagande i organiserad fritid.

För att bidra till ett samhälle där alla får plats och för att avlägsna ekonomiska hinder i syfte att öka möjligheterna att utöva fritidsaktiviteter och delta i friluftsliv – och föreningsliv har nämnden bidragit till att minska skillnader i livsvillkor mellan kommuninvånare. Arbetet med att hitta en permanent lösning för de två fasta utlåningsställen av sport- och fritidsutrustning¹, Fritidsbanken, som idag finns i kommunen har fortsatt. Viss samverkan har skett med Fritidsgården i Odensbacken vilket bidragit till ökat öppethållande. Diskussioner pågår med Mötesplats väst om hur Fritidsbankens

---

¹Det sk Fritidsbanken kan liknas med ett bibliotek men med sport- och fritidsutrustning. Att låna är gratis och man kan nyttja utrustningen i upp till två veckor.

resurser kan komma Vivalla till nytta. Mötesplats väst har fått möjlighet att göra en anställning på 25% för att jobba med frågan. Under loven har den ordinarie verksamheten utökats med mobil verksamhet som besökt ett flertal platser, både i city, olika stadsdelar samt på landsbygden. T.ex har fritidsbanken funnits på plats på Behrn arena under olika skollov. Under högsäsong har den centrala fritidsbanken på försök dubblat sina öppettider i syfte att ge en bättre service till låntagarna. Förhoppningen är även att arbetsmiljön ska bli lugnare då utlåningen och återlämnande av utrustningen sprids ut under längre tider. Verksamheten har även arbetat en del med uppsökande verksamhet, ex. har man funnits på plats Barnens Vasalopp i Ånnaboda och en eventeftermiddag med PRO där många nya kontakter knöts. Anpassade ”långlån” har även erbjudits till funkisgruppen. Vi kan konstatera att både utlån i butik samt snabblån via mobil verksamhet fortsatt öka markant jämfört med föregående år. Återbruk gynnar både folkhälsan och miljön och blir ett verktyg i arbetet med agenda 2030.

Kulturkvarteret har fortsatt utvecklas som Örebro nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande Samarbetet och systematiken kring samarbetet inom Kulturkvarteret är etablerat. Konsthallen och Kulturkvarterets drift har gemensamt genomgått en HBTQI-utbildning samt diplomering. Med syfte att verka för att det finns ett varierat utbud av stora och små arenor för såväl amatörer och ideella föreningar som den professionella kulturen ingår förvaltningens verksamheter i programrådet som etablerats för Kulturkvarteret och där evenemang och möten inom vitt skilda konstformer och med en stor bredd av målgrupper är viktiga delar. Exempel på det är konstnärssamtal med sina residenskonstnärer och i anslutning till det även ett performance på Kulturkvarteret. Justeringar av biblioteksrummet utformning för barn har genomförts samt att barnrättsarbetet varit aktivt genom både utbildning av personal samt att trygghetsvandring tillsammans med barn har genomförts.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Nämndens arbete bidrar med att tillföra en bredare syn på målområdet ”Lärande, utbildning och arbete genom hela livet”. Genom kulturens arbete med folkbildning, fri åsiktsbildning och kunskapsförmedling bidrar nämnden till ett lärande genom hela livet som genom insatserna bidrar till att människor utvecklar sina förmågor och når sin fulla potential.

Stora delar av det som ligger inom nämndens ansvarsområde bidrar indirekt till målområde 2. De pedagogiska inslagen genom samarbeten med barn- och utbildning finns inom samtliga av nämndens verksamheter. Studier visar att fysisk aktivitet är en viktig faktor för ökad inlärningsförmåga, ökat välbefinnande, stärkt självförtroende och bättre koncentrationsförmåga

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • En politisk prioritering har möjliggjort att en samordnare för projektet ”Alla barns rätt till kultur” kunnat anställas • En digital utbudskatalog för kultur i skolan. ”Kulturpaletten” har arbetats fram utifrån tjänstedesign med pedagogen i centrum • De pedagogiska inslagen genom samarbeten med barn- och utbildning finns inom samtliga av nämndens verksamheter • Genom en politisk prioritering skapades förutsättningar för att öka öppethållandet och stärka kvalitén på den teckenspråkiga fritidsgården ”Fritte”. • Den reviderade biblioteksplanen beslutades under hösten och därefter har det kommunövergripande arbetet med att ta fram ytterligare en ny biblioteksplan inletts 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla samverkan och samarbete överförvaltningsgränserna gällande arbetet i projektet ”Alla barns rätt till kultur” • Finna former kring att hitta permanent finansiering av projektet ”Alla barns rätt till kultur” • Utvecklad helhetssyn på Örebro kommuns samtliga biblioteksverksamheter. • Förbättra samverkan för barn och unga med behov av extra stöd i skola, hem och fritidsaktiviteter

Utfall för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Sociala mått				
Totalt antal barn och unga som nås av Kulturskolans undervisning:	6 343	5 582	6 833	6 500
<ul style="list-style-type: none"> • Andel flickor 	56%	56%	58%	55%
<ul style="list-style-type: none"> • Andel pojkar 	44%	44%	42%	45%
Antal elever/termin som deltar i Kulturskolans ämneskurser:	2 372	2 223	2 415	2 400
<ul style="list-style-type: none"> • Andel flickor 	63%	63%	64%	60%
<ul style="list-style-type: none"> • Andel pojkar 	37%	47%	36%	40%
Besökare Bio Roxy, skolbio	1 900	4 766	9 631	Öka
Kommentarer till indikatorernas Utfall				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL (3 av 4 är relevanta)

- **Måluppfyllelsen i skolan ska öka**
- **Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential**
- ~~Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning~~
- **Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden**

För barn och unga är en trygg uppväxt och möjlighet till utbildning avgörande för att kunna utvecklas och få ett gott framtida liv. Och för att människor ska känna delaktighet i ett samhälle i ständig förändring behöver det också finnas kompetenspåfyllning tillgänglig genom hela livet. För nämnden har tre av kommunfullmäktigemålen bedömts relevanta i Verksamhetsplan med budget 2022 i syfte att bidra till "Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro".

Genom åtagandet som bidrar till samverkan med föreningsliv, skola och fritidsgårdar för ökad fysisk aktivitet bidrar nämnden till en bättre folkhälsa vilket visat sig öka studieresultaten och den kognitiva förmågan hos barn och unga. Samverkan mellan Kulturskola och skola och det arbete som bedrivs för alla barns rätt till Kultur är också en av de långsiktigt viktigaste frågorna. Tillsammans med skolan har en grund för systematik för kultur i grundskolan arbetats fram som innefattar två delar. Dels kulturombud på alla skolor, dels en digital utbudskatalog som kallas "Kulturpaletten". Kulturpaletten har tagits fram utifrån tjänstedesign med pedagogen i centrum och lanserades i mitten av september. Kring kulturpaletten har en struktur skapats med kulturombud som i sitt arbete har stöd i kulturpaletten, fortbildningar, nyhetsbrev samt rektorernas stöd. I princip alla kommunala skolor har nu ett kulturombud jämfört med knappt hälften innan projektet startade. Även några friskolor har visat intresse. Under hösten har ett arbete skett kring att hitta permanent finansiering av projektet. Vid en eventuell förlängning är ambitionen att bredda uppdraget till att innefatta barn- och unga i åldern 3-19 år samt då även kunna ta del av regionens modell Kulturkraft. Genom den ramförstärkning som nämnden bidrog med, tillsammans med 20% sen tidigare från Barn- och utbildning, skapades det utrymme för ca en halvtidstjänst som arbetat med dessa frågor. En stor del av arbetet med projektet syftar till att öka måluppfyllelsen i skolan.

Förvaltningen har under året arbetat med ett förvaltningsövergripande skapande skolprojekt som finansierats via statliga medel. Genom projektet Gropen har samtliga förskoleklassbarn fått möta och skapa med biblioteket, konsthallen, kulturskolan och konserthuset. Temat har varit boken "Gropen" av Emma Adbåge som också började med att föreläsa för alla pedagoger i vid kickoffen som genomfördes digitalt vid terminsstart. Projektet har trots pandemin varit väldigt lyckat och är nu inne på år två.

De pedagogiska inslagen genom samarbeten med barn- och utbildning finns inom samtliga av nämndens verksamheter. På Bio Roxy har erbjudits kostnadsfria skolbioföreläsningar och skolor har även erbjudits kostnadsfria professionella dansföreläsningar. För förskolor, grundskolor, gymnasieklasser och vuxenutbildning har erbjudits både visningar av pågående utställningar på Konsthallen samt

konstvandringar av den offentliga konsten på stan. Skolan har även haft möjlighet att boka in skapande verkstad på utställningens tema i samband med sina bokade visningar.

Konsthallen har fortsatt erbjuda konsthandledning som riktar sig till bland annat till lärare. I handledningen finns lättillgängliga och fördjupande texter om konsten i den pågående utställningen, varje handledning innehåller också förslag på eget skapande kopplat till tematiken i utställningen. Även andra intresserade besökare, föräldrar med sina barn m.fl. som vill ha en överblick av en utställning eller den offentliga konsten har erbjudits självguidande konstvandringar genom bl.a. framtagna foldrar och kartor som både finns på webben samt att hämta på Konsthallen.

OpenArt Kids har erbjudit förskolor och skolar pedagogisk verksamhet i form av guidade visningar, ledd skaparverkstad, gå-själv-kit samt lärarhandledningar.

Örebro kommun är skyldig enligt bibliotekslagen att ha en beslutad och aktuell biblioteksplan. Arbetet med en reviderad biblioteksplan är oerhört viktigt för den framtida biblioteksutvecklingen i Örebro kommun, inte minst samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek. Ett arbete har genomförts med en revidering av nuvarande biblioteksplan som innefattat en mindre uppdatering och modernisering av 2017 års plan. Planen beslutades av KF under hösten och därefter har det kommunövergripande arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan inletts.

Biblioteken arbetar utifrån bibliotekslagen med att främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. I läroplanen för förskolan står det att *”barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter”*. I Örebro har det läsfrämjande arbetet riktat mot familjer intensifierats genom samarbete med familjecentraler i projektet *babybokstart*. I Vivalla har projektet Vivaspråk pågått vilket är ett samarbete mellan biblioteket, BVC och Örebro kommun. Genom samarbete mellan förskollärare, logopedier och bibliotekarier har man därigenom arbetat med barns språkutveckling utifrån en helhetssyn.

Genom den ambitionshöjning där föreningen SceniT beviljades ett utökat bidrag med 350 tkr/år skapades förutsättningar för verksamheten att öka öppethållandet samt stärka kvalitén på den teckenspråkiga fritidsgården ”Fritte”. Fritidsgården har genom det ökat öppethållandet från två till tre kvällar i veckan samt att den samordnartjänst som ansvarar för verksamheten kunnat utökats till heltid. Det har bidragit till en mer tillgänglig fritidsverksamhet på stabila grunder för den teckenspråkiga målgruppen

Grunden för en god samverkan handlar om att vara professionell och arbeta strategiskt för att skapa goda relationer. Samarbete genomförs på många olika sätt och ofta i samverkan med flera aktörer. Sedan flera år finns ett etablerat och omfattande samarbete med Barn- och utbildning. Förutom det löpande arbetet med pedagogisk utveckling erbjuder kulturskolan bland annat ”Kulturfritids” på ett antal skolor vilket ger en möjlighet för barn att kostnadsfritt ta del av estetisk verksamhet i sitt närområde.

Nämndens verksamheter har fortsatt arbeta för det demokratiska samhällets utveckling genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Inom Kulturkvarteret har man utbildat nyckelpersoner och kontakter är tagna för ett nordiskt samarbete. Ett internt arbete är påbörjat med fokus på demokrati/representation och vilka verksamheterna finns till för m.m. En medvetenhet när programläggning görs blir också en pusselbit i arbetet. OpenArt verkar inom den fria konstens sfär som är en viktig del i ett demokratiskt samhälle och samtidskonst som speglar viktiga aktuella frågor och ämnen. Här blir samverkan med många aktörer inom civilsamhället, studieförbunden och

Folkhögskolor viktiga för att nå ut bredare och nå fler målgrupper. Exempelvis: Örebro Skateboardförening som under sommaren anordnade ”Kulturskapande för killar på skatekollo på Järntorget” eller ”Kultur och kvalitet” ett deltagarbaserat konstprojekt med workshops, lett av konstnärer med olika funktionsvariationer.

Inom fritidsaktiviteternas frivilliga deltagande finns stora möjligheter att tillgodoses med nya kompetenser utifrån det breda utbud som finns att tillgå. Förhoppningen är att lovens fria aktiviteter skapar nyfikenhet och intressen som består och leder till ett livslångt lärande och ett fortsatt deltagande i organiserad fritid. För att bidra till att minska klyftorna är det viktigt med låga eller inga deltagaravgifter.

Nämnden har fortsatt arbeta för att bidra till det livslånga lärandet, rörelse, kreativitet och skapandet för en utvecklande och meningsfull fritid inom ramen för det kommunövergripande projektet Mötesplats väst². Projektet handlar bland annat om att verksamhetsutveckla genom att realisera och utforska nya samarbeten mellan enheter, verksamheter och förvaltningar som leder till nytt värdeskapande där t.ex. fritiden kan förstärka resultaten inom skola och arbetsmarknad. Tillsammans blir verksamheterna starkare och kan nå bättre resultat samt bidra till synergieffekter både över enhets, verksamhets (inom förvaltningen) och över förvaltningsgränser. I samverkan med Trainstation i Vivalla har skapas nya kreativa former för utbildning. Trainstation är ett koncept med fysiska platser för digitalt skapande. Världen har blivit digital och det är idag en förutsättning att alla människor, oavsett grundförutsättningar får chans att utvecklas i den digitala världen. Genom Trainstations mobila verksamhet tillgängliggörs verksamheten till en bred målgrupp både i stad och på landsbygd. Under de nio veckor bussen användes under sommaren gjorde man totalt 22 besök på sex olika platser. Under sina besök runt om i kommunen mötte man drygt 1100 personer, vilket är en ökning med ca 35% jämfört med föregående år. Av dem var nästan 78% var barn och ungdomar mellan 0–17 år

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Nämndens arbete inom målområdet bidrar med att tillföra en vidare syn, och värdeskapande insatser, på målområdet ”Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro”. Kulturnämndens uppdrag är att möjliggöra hälsofrämjande livsmönster och identitetsskapanden, på den fria tiden, utifrån det fria valet. Som i sin tur bidrar till trygga och goda liv, hållbara människor, och ett gott liv i Örebro Nämnden arbetar med värdeskapande insatser som bidrar till målområdet ”Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro”. Tillsammans med olika samarbetspartners och intressenter bidrar förvaltningen till att bygga starka människor, som i sin tur bygger ett starkt samhälle. Att kunna delta i aktiviteter, möten mellan människor och samt möjlighet att uttrycka sin fria åsikt oavsett förutsättningar, tex funktionsvariationer eller att annat modersmål, bidrar till att hela Örebro upplevs tryggare och som en attraktiv plats för alla. Tillsammans med den primära samverkansparten civila samhället skapas förutsättningar för att i ett tidigt skede av livet fånga upp barn och unga och erbjuda trygghetsskapande insatser året runt utifrån människors egna villkor.

---

² Mötesplats Väst är ett projekt inom Partnerskap Örebro för att skapa goda uppväxtvillkor i Vivalla och närliggande stadsdelar på väster i Örebro, även kallat Lär- kultur och Fritidscenter i Vivalla.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> I arbetet med bidragsöversynen har barnets rättigheter arbetats fram som ett av de hållbarhetskriterier som ligger till grund för prioritering Fördjupad analys av trygghetsarbetet i biblioteket genomförd av bibliotekssocionomen. Förvaltningen deltagande i det kommungemensamma arbetet kring GVI ”Gruppvåldsintervention” En resursförstärkning har skapat möjligheter att arbeta långsiktigt med Lov Örebros verksamhet. 	<ul style="list-style-type: none"> Bibliotek och Kulturskola hanterar stora resurser i form av statliga medel. De skapar stora möjligheter till utvecklingen men blir också utmanande att arbeta hållbart på längre sikt för att permanenta de verksamheter som fungerar bra. Avsaknad av permanent finansiering i budgetram till Lov Örebros verksamhet som en del i att skapa trygga stadsdelar Fortsatt utmaning kring finansiering för en stabil verksamhet av Fritidsbanken i stad såväl som på landsbygden.

Utfall för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Inga indikatorer				
Kommentarer till indikatorernas Utfall				

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL (5 av 7 är relevanta)

- Kvaliteten inom vård och omsorg i Örebro ska vara hög och bemanningen ska öka. Antalet olika personer som besöker varje omsorgstagare inom hemvården ska minska
- Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan
- **Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete**
- **Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd**
- **Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer**
- **Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet**
- **Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska. Miljöer där barn och unga vistas ska vara fria från narkotika**

Arbetet för att alla Örebroare ska kunna leva trygga och goda liv pågår löpande och för nämnden bedöms fem kommunfullmäktigemål relevanta i syfte att bidra till målområdet ”Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro”. Överstrukna kommunfullmäktigemål bedöms inte relevanta då de inte ligger inom ramen för nämndens uppdrag. Åtaganden går i linje med det Kulturpolitiska programmet (KPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB.

All barn- och ungdomsverksamhet ska utgå från barnkonventionen och alltid ha ett barnrättsperspektiv. I arbetet med bidragsöversynen har barnets rättigheter arbetats fram som ett av de hållbarhetskriterier som ligger till grund för prioritering av flertalet bidrag. En ny bidragsmodell har arbetats fram och som under årets första två kvartalen varit ute på remissrunda. Förslaget innehöll förslag till bidragsgivning till olika typer av kulturverksamhet samt till studieförbund. Det finns även tydligare kopplingar mellan bidragsgivningen och styrdokument och program inom Örebro kommun. I december fattade Kulturnämnden beslut utifrån genomförd översyn och nästa steg blir att arbeta fram olika checklistor/rutiner arbetas för att underlätta och förenkla arbetet gällande barnperspektivet både för föreningar som ansöker om bidrag och för handläggare som hanterar bidragsansökningar.

I utvecklingsarbetet kring ”prövningar av barnets bästa” inom bibliotekets verksamhet har en prövning av lånevillkoren för barn genomförts. Utifrån resultatet har en åtgärdsplan för förändring av villkoren tagits fram. Reglerna för lånekort till barn har gjorts om, avgifterna justeras och sekretess för barns lån gentemot deras föräldrar har stärkts. Det under hösten planerade arbetet med fokus ”barnets bästa” inom fritidsgårdarnas verksamhet har ej kunnat genomföras.

Rätten till frihet från våld är en mänsklig rättighet. Våld i nära relation förknippas oftast med fysiskt våld, men det finns flera former av våld som det är viktigt att vara uppmärksam på. Att ha kunskaper om våldet är viktigt för att kunna ge våldsutsatta ett bra bemötande och för att kunna arbeta förebyggande och förändra attityder i samhället. Förvaltningen är aktiv i den centrala arbetsgrupp som fortfarande är i uppbyggnadsfas där syftet är att försöka hitta arbetsformer och synergieffekter mellan kommunens olika verksamheter. Utifrån nulägesanalyser har olika lösningar för hur man kan arbeta vidare med frågan tagits fram. Förslag finns från arbetsgruppen att arbeta med utbildningspaket för kommunens anställda för att höja kompetensnivån kring vad våld i nära relation, hedersrelaterat våld och vad förtryck innebär, och hur man kan omsätta det i sina respektive sammanhang.

Under 2021 beviljades Bio Roxy projektmedel för att arbeta för ”Psykisk hälsa och suicidprevention”, ett projekt som verksamheten fortsatte arbeta med under första halvåret av 2022. Roxy erbjöd en ny mötesplats, med nya metoder, för verksamheter i deras arbete för att bryta isolering, stärka gemenskap och öka inkludering för målgruppen. Tillsammans med berörda verksamheterna anpassade Roxy de kostnadsfria besöken på biografen utifrån berörd målgrupp.

Systematiken i Kulturkvarterets trygghetsarbete är etablerad med regelbunden uppföljning och analys av incidenter. Delrapport samt en fördjupad analys av trygghetsarbetet i biblioteket är genomförd av bibliotekssociologen. Ny lag om möjlighet att ansöka om tillträdesförbud infördes från halvårsskiftet. Nämndens delegationsordning är uppdaterad om behov av beslut skulle behövas och ett arbete med rutiner kring detta har påbörjats. Under hösten har ordningsvakter etablerats samt att ny skyltning om ordningsregler mm har tagits fram. Arbete/diskussion och utbildning i trygghet/värdskap fortsätter parallellt med aktiva val för att aktivera huset med mycket

programverksamhet. Här sker en stor samverkan med civilsamhället och många kulturföreningar.

Som en del av det förebyggande arbetet i Örebro kommun ingår att arbeta med att skapa trygga och säkra miljöer. En del av detta sker genom att kulturmiljöerna och kulturvärdena tas tillvara och utgör en självklar, synlig och uppmärksam del av Örebro kommun. Det kan handla om placering av konst genom OpenArt och andra aspekter när platser gestaltas med offentlig konst. En central uppgift för nämndens verksamheter är att bidra med friskfaktorer som förebygger att främst unga personer utvecklar kriminalitet. Genom förebyggande insatser skapas förutsättningar för alla att delta i sociala sammanhang och närhet till kompensatoriska vuxna. Pusselbitar som är extra viktiga för unga som riskerar en negativ utveckling. Förvaltningen deltar i kommungemensamma arbetet kring GVI ”Gruppvåldsintervention” som leds av säkerhetsavdelningen. Ökade insatser för att komma till rätta med kriminalitet och droghantering som påverkar livsmiljön för boende i flera av våra stadsdelar behövs. Det gäller inte minst barn och unga som inte ska behöva präglas av den otrygghet och begränsning i livsutrymme som det innebär.

En nyckelfaktor är att kunna tillföra de friskfaktorer som skola och fritidsaktiviteter skapar där samverkan inom Partnerskap Örebro och andra nätverk är viktiga pusselbitar i arbetet. Förvaltningens verksamheter deltar regelbundet i partnerskapets samarbete för att utveckla stadsdelarna och undanröja hinder som kan uppstå pga. kommunen eller samarbetspartners organisering. Exempel som skapat bättre förutsättningar inom förvaltningens område är Trainstationbussen som invigdes under våren, Digital utlåning via biblioteket i Vivalla, satsning på fler aktiviteter för 10–12 års åldern i Baronbackarna och trygghetsvårdar i flera stadsdelar. Ökad vuxennärvaro under sommarlovet med olika former av aktiviteter bidrar också till en tryggare miljö. Nämnden har beviljats medel i syfte att delta i ett utvecklingsarbete för att använda dans som metod för att främja psykisk hälsa hos barn och unga där ett projekt genomförs på Vivallaskolan. Örebroandan har fortsatt bedriva verksamhet i framför allt partnerskapsområdena under fredag-lördagskvällar samt extra under loven i samverkan med Lov Örebro. I december fattade Kulturnämnden beslut om att förlänga avtalet med Örebroandan ytterligare ett år. Det bidrar till ökad trygghet och möjlighet till fysisk aktivitet.

Under året har fokus legat på att förankra Fristadsarbetet i Örebro kommun både internt och externt. Under hösten var Örebro kommun värd för ICORN³ Sveriges nätverksträff som ägde rum i november på Kulturkvarteret. Under hösten 2022 har evenemangsrådet för Kulturkvarteret haft tema yttrandefrihet där vandringsutställningen *Fristad - ett svar på förföljelse och förtryck inledde temaperioden*. Utställningen belyser rätten till yttrandefrihet genom fem fristadsstipendiater berättelser varav en av stipendiaterna är Abdalla Basher, Örebros nuvarande fristadstipendiat. Fristadsprogrammet deltog i ett seminarium under MR-dagarna med fokus på varför och hur Örebro kommun arbetar med fristadsprogrammet. Under stora delar av året har arbetet pågått med ansökan om förlängt uppehållstillstånd för kommunens fristadskonstnär och dagarna innan jul kom beskedet att det var beviljat.

En god informationssäkerhet är en förutsättning för att Örebro kommun ska kunna delta i det digitala samhället och vara en e-förvaltning som använder ny teknik. Under året har fokus varit att integrera informationssäkerheten i ordinarie verksamhetsarbetet och öka kunskap bland samtliga medarbetare i form av kommunövergripande utbildningssatsning.

---

³ Örebro kommun är medlem i det internationella fristadsnätverket International Cities of Refuge Network (ICORN) som organiserar det övergripande arbetet med fristäder. Örebro kommun har sedan 2016 haft ett fristadsprogram för utsatta kulturutövare

Enligt MUCF⁴ är de största hindren för barn att delta i fritidsaktiviteter svårigheter med ekonomi och transport. Lov Örebros områdesnära och kostnadsfria aktiviteter kräver ingen anmälan och är enkla för barn utan närvarande vårdnadshavare att delta på. Under året har en resursförstärkning skapat förutsättningar att arbeta långsiktigt och för en grund som sedan kan utökas med externa medel. Det skapar stabilitet i arbetet med att utjämna skillnader i uppväxtvillkor. I år har ett utökat samarbete skett med civilsamhället för att bredda utbudet. En ny webbportal har införts med förbättrad användarvänlighet och sökfunktioner. Lov Örebros aktiviteter bidrar till att medborgare rör sig mer i bostadsområden vilket i sin tur bidrar till en ökad känsla av trygghet.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Kulturens breda och djupa förankring i lokalsamhället utgör en förnyelsekraft och kan bidra till att skapa nya demokratiska arenor och kulturella mötesplatser mellan olika intressegrupper och åsiktsriktningar i samhället. För att detta ska vara möjligt är det viktigt att skapa förutsättningar så att kulturlivet och mötesplatserna finns nära människorna i såväl centrum som i stadsdelar och på landsbygden. Kulturen ska vara tillgänglig för alla kommuninvånare oberoende av var de bor och vilka ekonomiska förutsättningar de har. Det handlar även om att skapa sammanlänkade stadsdelar som möjliggör gränsöverskridande möten mellan människor samt närhet och tillgänglighet till bland annat mötesplatser, service samt kultur- och fritidsaktiviteter. Offentliga platser, miljöer och sammanhang bidrar med att binda samman kommunens delar och invånare och har en särskilt viktig funktion som mötesplatser.

Genom att aktivt bidra för att integrera kulturplaneringen i stadsbyggnadsprocessen medverkar nämnden till att införa kvalitativa ”mjuka” värden i vad som bidrar till livsmiljöer med en god livskvalitet. Nämnden bidrar med sina perspektiv i frågan om vilka som rör sig i det offentliga rummet och hur vi minskar de mentala barriärerna för att nå en mer sammanhållen stad.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Örebro konsthalls projekt som riktar sig till mindre aktiva seniorer som normalt inte kommer i kontakt med kultur, både i form av konstvisningar och skapande verksamhet • Förvaltningens arbete med cykelfrämjande aktiviteter som bland annat cykelskola • Verksamheternas främjande uppdrag som tillför friskfaktorer till barn och unga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analysera framtidens behov samt balansera dessa mot kommunens rådande ekonomiska läge. • Stärka kulturens roll i stadsbyggnadsprocessen i syfte att bidra till livsmiljöer av god livskvalité • Förstärkt kompetens för att kunna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring kulturfrågor i hela Örebro kommun.

⁴ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. En statlig myndighet där ungas levnadsvillkor och civila samhällets förutsättningar är i fokus

Utfall för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Inga indikatorer				
Kommentarer till indikatorernas utfall				

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL (5 av 6 är relevanta)

- Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor
- Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer
- I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov
- Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens
- Genomföra insatser och fortsätta utveckla ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag
- Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska skapa förutsättningar för kommunens invånare att leva ett gott liv utifrån egna önskemål och förutsättningar. Boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. För nämnden bedöms fem kommunfullmäktigemål relevanta i syfte att bidra till målområde fyra. Åtaganden går i linje med det Kulturpolitiska programmet (KPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB.

Förvaltningen har under året inlett ett arbete med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov. Arbetsätt och mall har tagits fram och testas i dialoger om drift och investeringar i ledningsgruppen. En utmaning är att analysera behoven samt balansera dessa mot det rådande ekonomiska läget. Det är viktigt att säkerställa och utveckla mångkulturella och sociala mötesplatser för såväl frågor om demokrati, jämställdhet och jämlikhet som för att ge stöd för nya kunskaper om ett samhälle i förändring. Mötesplatser ska baseras på allas möjlighet att delta, oavsett var man bor i kommunen. Det handlar om att på lokal nivå samordna och förenkla för kommunala förvaltningar i nära samverkan med det civila samhället och övriga myndigheter för att skapa en framtidstro hos de boende. Inom ramen för den pågående samverkan så tittar man på var det kan finnas möjligheter för samarbete och synergier inom olika projekt.

Genom ett rikt och stabilt kulturliv skapas grunden för tillit och samhörighet i det framtida samhället. Kulturen ska finnas för de äldre, för vuxna, för studerande, för nyanlända, för barn, för ungdomar, ja för alla. Kultur är viktigt i livets alla skeden och skapar meningsfullhet och delaktighet. Den ger människor verktyg att utveckla och förändra. Ett exempel är Örebro konsthall som under året genomför projekt för att nå ut till mindre aktiva seniorer som normalt inte kommer i kontakt med kultur, både i form av konstvisningar och skapande verksamhet. Projektet ”Konstverkstad för seniorer” är ett samarbete mellan Örebro konsthall, förebyggande verksamheten inom den kommunala frivillig och hälsofrämjande enheten samt frivilligverksamheten inom Örebro kommun. Under besöket deltog seniorerna i en visning av en pågående utställning där de får en fördjupad inblick i konstnärskapet och konstverken. Därefter samlades alla i ateljén och samtalande fikade och provade på skapande utifrån utställningens tematik. Många besökte konsthallen som förstagångsbesökare och var nya inför konsten, medan andra var glada att dela ett livslångt intresse. Örebro konstvägg har under året även genomfört graffitiworkshop för seniorer.

I verksamhetsplan med budget fick förvaltningen ett uppdrag att utreda möjligheter för cykelkollo under sommaren. Resultatet visade att cykelkollo som modell är, på grund av bland annat säkerhetsskäl, svårt att genomföra. Förvaltningen har i stället valt att arbeta med andra cykelfrämjande aktiviteter som cykelskola och enklare utflykter.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Nämnden värnar om en långsiktig och god samhällsutveckling som ska begränsa klimatpåverkan samtidigt som fokus finns på klimatanpassning. Insatser genomförs inom alla verksamheter för att bidra till utvecklingen inom målområdet. På vissa områden har man kommit långt medan det finns större utmaningar inom andra. En utmaning för många av nämndens verksamheter är att dom själva inte alltid har rådighet över anpassningar som behöver göras utan dessa behöver göras i dialog med aktuell hyresvärd vilket ibland innebär ökade hyreskostnader. Målsättningen för nämndens verksamheter är att hållbarhetsaspekten alltid ska vara belyst.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> I arbetet med bidragsöversynen har klimat och miljö arbetats fram som ett av de hållbarhetskriterier som ligger till grund för prioritering av flertalet bidrag. Ökade antal utlån via Fritidsbankens olika verksamheter OpenArt´s klimatkompensation av flygresor samt val av klimatsmarta resvägar inom Norden 	<ul style="list-style-type: none"> Bristen av resurser för Fritidsbanken gör att verksamheten måste prioritera hårt gällande öppettider och uppsökande verksamhet Fortsätta arbeta tillsammans med fastighetsägare för att minska energiförbrukning och miljöpåverkan inom våra verksamheter

Utfall för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Ekologiska mått				
Antal utlån via fritidsbanken:				
Utlån från butikerna*	3 730	8 499	13 146	Öka
Snabblån i samband med mobil verksamhet**	5 470	7 560	9 050	Öka
Kommunala verksamheter***	8	41	61	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
* Avser utlån i Markbacken och Östernärke				
** Snabblån: Utrustning som lånas och lämnas tillbaka på plats vid mobil verksamhet t ex under sommaren eller skridskor på Behrn arena under skollov.				
*** Kommunala verksamheter, ex skolor, förskolor kan låna 100 utrustningar men räknas som en enhet här. Antalet utlån ingår i butiksstatistiken				

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL (3 av 6 är relevanta)

- Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat
- Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan
- Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade
- Örebro kommun ska värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom att bevara och skapa tillräckliga arealer av olika typer av grönstruktur
- Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka
- Örebro kommun ska tydliggöra vad som krävs, och arbeta för att uppnå miljömässig och organisatorisk motståndskraft för de mest sannolika extrema väderhändelserna och ett förändrat klimat

I verksamhetsplan med budget för 2021 har tre av kommunfullmäktigemålen bedömts relevanta för nämnden i syfte att bidra till ”Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald”. Åtaganden går i linje med det Kulturpolitiska programmet (KPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB.

I den förvaltningsövergripande bidragsöversynen som nu är avslutad och beslutad är ett av syftena att stödet till föreningslivet bygger på kommunens mål om en ekologisk hållbar utveckling. Klimat och miljö har tagits med som ett av de hållbarhetskriterier som ligger till grund för prioritering av flertalet bidrag. Nästa steg blir att arbeta med olika informationsinsatser/checklistor/rutiner arbetas för att underlätta och förenkla arbetet

gällande miljö och klimat både för föreningar som ansöker om bidrag och för handläggare som hanterar bidragsansökningar.

Kulturen, genom sina verksamheter, bidrar till kritiskt reflekterande individer som i sin tur, och på sikt, uppmuntrar till beteende som kan möjliggöra en hållbar livsstil hos kommuninvånarna. Som en del i det har checklistor för rutiner kring hållbara evenemang i Kulturkvarteret tagits fram och ska nu implementeras i verksamheterna.

OpenArt strävar efter hållbarhet i verksamheten ur ett klimat, ekonomiskt och socialt perspektiv. Under året har samarbeten skett med ”*We don't have time*”), kommunens samt regionens hållbarhetsstrategier. Deltagande konstnärers flygresor klimatkompenseras samt att konstnärsresor inom Norden sker genom klimatsmarta resvägar. OpenArt arbetar för att minska klimatavtrycket i verksamheten genom ett cirkulärt tänkande och möjligheten att samla in, återbruka och återvinna material.

Fritidsbanken har en filosofi och en praxis som går ut på att försöka förlänga sportutrustningens livstid. I en utvärdering som gjordes 2019 framkom att Fritidsbanken har potential att reducera klimatpåverkan med 70%⁶ jämfört med om man köper ny sportutrustning för privat ägo. I samma utvärdering svarade 54% att det hade rört sig mer som följd av Fritidsbanken. Totalt anger 42% av de svarande att de inte trodde att det hade provat aktiviteten, om de inte hade kunnat lånat utrustning från Fritidsbanken.

Jämfört med 2021 har antalet utlån på Fritidsbanken ökat med drygt 37%, och då är antalet utlån till kommunala verksamheter inte medräknat. Under loven utökas Fritidsbankens ordinarie verksamhet med deras mobila verksamhet som besökt ett flertal platser, både i city, olika stadsdelar samt på landsbygden. På grund av resursbrist så tvingas hårda prioriteringar göras av platser för besöken. Med utökade resurser skulle möjligheten öka att medvetandegöra vikten av en hållbar livsstil bland medborgarna. Under hösten gjorde Grundskolenämnden en politisk prioritering vilket möjliggjorde för Fritidsbanken att komplettera sin utrustning. I början av sommaren fick Fritidsbanken märkningen ”*miljönär*”. Det är en märkning som delas ut av Örebro kommun⁷ till verksamheter som bidrar till hållbar konsumtion och på så sätt minskar mängden avfall i samhället.

Örebro kommun arbetar för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 där energieffektivisering är en viktig pusselbit i arbetet. Kulturkvarteret är en miljöbyggnad vilket innebär att den är byggd med målsättning att klara betydligt högre miljövärden än vad lagkraven anger. Miljöbyggnad är ett nationellt certifieringssystem och det mest använda i Sverige. Kategorierna som täcks in av Miljöbyggnad är energi, inomhusmiljö och kemiska ämnen. Systemet kan användas för både nya och befintliga byggnader, oavsett storlek. Det finns tre nivåer: brons, silver och guld⁸. Kulturkvarteret har en preliminär certifiering med nivå silver. Exempel på fastighetens miljötank är de 230 kvm solceller på taket som försörjer cirka 40% av själva fastighetens elförbrukning⁹ samt byggnadens sedumtak.

⁵ En social plattform för klimat och hållbarhetsfrågor

⁶ Enligt en utvärdering som gjordes av forskningsinstitutet RISE ” Research Institutes of Sweden AB” och som presenterades 2020

⁷ En märkning som tagits fram av Avfall Sverige men som hanteras av Tekniska förvaltningen

⁸ Brons betyder att man följer lagar och myndighetskrav, Silver att man överträffar dem och Guld att man genomgående använder den ur miljösynpunkt senaste och bästa tekniken.

⁹ Verksamhetsel är inte inräknad.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

I den nya organisation som träder i kraft 1 januari -23 skapas en mer ändamålsenlig organisation utifrån medborgarnas, näringslivs- och organisationers perspektiv. Det ger förutsättningar för stora möjligheter till att utveckla nämndövergripande samarbeten för att nå högsta möjliga resursnytta. Lärdomen från arbetet kring Corona pandemins gemensamma frågor har skapat förutsättningar för nya och effektiva samarbetsformer. Genom att samverka med andra, innanför och utanför kommunens organisation, och genom att utveckla ett strukturerat, långsiktigt sätt att arbeta med övriga målområdet (1-5) har nämnden en utveckling i sitt bidrag till att Örebro kommun har en långsiktigt hållbar ekonomi. Fortfarande har nämnden stora utmaningar kopplat till brist på ekonomisk uppräknings inom nämndens verksamheter kombinerat med det årliga effektiviseringskravet.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • En resurs har rekryterats för att arbeta med barn- och ungdomar i Vivalla i projekt Mötesplats Väst • Förvaltningens krisarbete under våren medförde att mycket arbete fick omprioriteras i både tid och resurser. Verksamheterna har fortsatt tvingats till omställningar men har trots det i hög utsträckning kunnat fullgöra sitt grunduppdrag. • Ekonomiskt ansvarstagande och god planering samt uppföljning. • Genom en politisk prioritering har utrymme skapats för delfinansiering till ytterligare en konstant för arbete med 1%- konst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utvecklingen av den interna kommunikationen behöver fortsätta, framför allt med fokus på förändringskommunikation • Synliggöra de ekonomiska utmaningarna med att årlig uppräknings saknas för att Örebro växer. • Arbetet med att synliggöra lokalsubventioner har ännu ej kunnat prioriteras av förvaltningen.

Utfall för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Ekonomiska mått				
Nämndens ramavvikelse, mnkr	+2,6	-0,9	-0,1	>/=0
Kostnad per kommuninvånare Bio Roxy	11 kr	11 kr	11 kr	11 kr
Kostnad per kommuninvånare Örebro konsthall	36 kr	38 kr	30 kr*	27 kr*
Kostnad per kommuninvånare (av skattemedel) OpenART	21 kr	29 kr	45 kr	44 kr
Kostnad per kommuninvånare Kulturskola	233 kr	229 kr	216 kr*	180 kr*
Kostnad per kommuninvånare Bibliotek	264 kr	262 kr	245 kr*	230 kr*
Kostnad per kommuninvånare Fritidsgårdar	222 kr	232 kr	230 kr	230 kr
Föreningsbidrag	86 kr	76 kr	76 kr	76 kr
Medarbetarmått				
Hållbart medarbetarengagemang totalt	80	80	82	Öka

• Kvinnor	80	79	82	Öka
• Män	80	81	81	Öka
Motivationsindex totalt	80	80	81	Öka
• Kvinnor	80	77	82	Öka
• Män	81	83	81	Öka
Ledarskapsindex totalt	82	81	83	Öka
• Kvinnor	82	80	83	Öka
• Män	82	82	84	Öka
Styrningsindex totalt	78	79	81	Öka
• Kvinnor	79	79	82	Öka
• Män	78	79	79	Öka
Sjukfrånvaro**	5,0 %	4,3%	5,1%	Minska
• Kvinnor	5,4 %	4,8%	5,9%	Minska
• Män	4,4 %	3,5%	3,8%	Minska
Kommentarer till indikatorernas Utfall				
* <i>Kostnad per kommuninvånare förändrad pga ombudgetering av lokalkostnader till KSF</i>				
** <i>Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden</i>				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL (5 av 5 är relevanta)

- **Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet**
- **Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser**
- **Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta**
- **Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas**
- **Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter**

För nämnden bedömdes i Verksamhetsplan med budget 2022 samtliga fem kommunfullmäktigemål relevanta i syfte att bidra till ”Hållbara och resurseffektiva Örebro”. Åtaganden går i linje med det Kulturpolitiska programmet (KPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB.

Samverkan, både internt inom kommunen och externt utanför kommunen, är en förutsättning för att nämnden ska kunna bedriva sin verksamhet med god kvalitet och genom olika samverkansformer bidra nämndens verksamheter också till en långsiktigt hållbar ekonomi. Ett exempel är ett samarbete mellan olika kommunala aktörer och civilsamhälle för att skapa strukturer som säkerställer att ungdomar känner sig sedda, kan hitta en identitet och bygga upp ett eget inre driv. Där pågår ett arbete med, i första hand, att alla barn på Vivallaskolan skall finnas i något sammanhang där de blir sedda på

fritiden samt kan känna sig stolta över den de är och vad de kan tillföra. En resurs på 60% har rekryterats och under året har arbetet påbörjats.

För Örebro kommun är det viktigt att skapa goda förutsättningar för föreningslivet. En stor del av kommunens stöd är i form av ekonomiskt bidrag. Oavsett form av ekonomiskt stöd ska föreningen arbeta efter värderingar som finns i kommunens styrdokument. Bidragsöversynen har under året varit ett fortsatt prioriterat uppdrag för förvaltningen. Ett av uppdragen har varit att finna möjligheter till en fördelningsmodell som kan vara anpassad för kommunens nuvarande ekonomiska läge samt att det ska finnas flexibilitet inför kommande ekonomiska utmaningar. Arbetet med bidragsöversynen har pågått under stora delar av året går och i december fattade Kulturnämnden beslut om det som förslag som processats under året. En annan dimension av föreningsstöd är lokaler och anläggningar. Arbetet med att synliggöra lokalsubventioner har under året ej kunnat prioriteras av förvaltningen.

Kulturens roll i samhällsutvecklingen är viktig och i kommunen behöver det finnas platser där invånarna kan utveckla sina kulturella intressen och växa som människor. I samarbete med Stadsbyggnad har förvaltningen arbetat med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov. Arbete med att ta fram underhållsplaner avseende behov av reinvesteringar av befintliga anläggningar är en annan del av samma uppdrag. Uppdaterad underhållsplan för den offentliga konsten samt en sammanställning av det årliga behovet av underhåll och behovet under en 10-årsperiod har tagits fram under året. Översynen av investeringsprogram samt investeringsprocessen har fortsatt under året och drivs av Programområdet Samhällsbyggnad. För Ledningsgruppen är det en prioriterad fråga och förutom verksamhetschefer deltar flera tjänstepersoner i arbetet med att få en tydlig, effektiv process.

Utvecklingen av digitaliserat arbetssätt fortsätter där det bland annat handlar om att integrera digitala tekniker i olika processer med syfte att förbättra förloppen för att i förlängningen förenkla behov hos kommuninvånarna samt effektivisera medarbetarnas arbete. Digitalisering kan innebära både möjligheter och begränsningar varför utvecklingsarbetet även behöver ta hänsyn till allas möjlighet till delaktighet. Projektet Discover by Örebro är ett utbildningsprogram som erbjuder medarbetarna kompetensutveckling i digitala frågor och kommunens digitala verktyg. Personalen på fritidsgårdarna har via programmet genomgått utbildning i att tillgängliggöra digitala möjligheter. Olika former av kulturellt skapande med Ipads, robotik och VR-teknik är en del av innehållet i utbildningen som bidrar till att utveckla fritidsgårdarnas utbud.

Nämndens medarbetare är dess allra viktigaste resurs. Förvaltningen arbetar med ett långsiktigt, målmedvetet och systematiskt arbetssätt med siktet inställt på ständiga förbättringar. Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor och förvaltningen arbetar vid behov utifrån de centrala riktlinjer som finns. Årligen genomförs en HME-enkät med syfte att utvärdera verksamhetens förmåga att främja, ta tillvara och bygga vidare på medarbetares engagemang. Resultatet av enkäten visar en mindre positiv ökning. Utfallet för nämndens sjukfrånvaro visar en ökning under 2022. En analys visar att man under pandemin varit noga med att hålla avstånd vilket kan medföra att man nu har ett sämre immunförsvar mot vanliga infektioner vilket i sin tur kan orsaka att sjukskrivningar ökat bland personalen. Uppmaning är även fortsatt att stanna hemma vid symptom för att undvika spridning av covid19 vilket också påverkar sjukfrånvaron.

Arbetsmiljön ska vara god inom Örebro kommun och med fokus på det har nämndens verksamheter fortsatt arbetet med att implementera SAM-processen. Fokus i processen är att främja hälsa och motverka ohälsa. För nämndens verksamheter har året fortsatt präglats av omställning som påverkat samhället på olika sätt. Under våren medförde

förvaltningens krisarbete att mycket arbete fick omprioriterats i både tid och resurser. Verksamheterna har fortsatt tvingats till omställningar men har trots det i hög utsträckning kunnat fullgöra sitt grunduppdrag. Löpande riskanalyser har gjorts i verksamheterna samt förvaltningsövergripande kontinuitetsplanering.

Genom en politisk prioritering av nämnden har utrymme skapats för delfinansiering till ytterligare en konstintendent för arbete med 1%- konst. Detta har bidragit till att Örebro konsthall har bättre möjligheter att genomföra och säkerställa sina 1%-uppdrag och förvaltandet av kommunens konstsamling. Prioriteringen har också bidragit till en bättre arbetsfördelning och arbetsmiljö

Som en del av den nya organisationsförändringen för Örebro kommun som träder i kraft 1 januari 2023 har förvaltningens ledningsgrupp under året arbetat fram ett förslag på en förvaltningsorganisation som ska ge kommande nämnd ett ändamålsenligt stöd. Förslaget har samverkats och reviderats något efter dialogprocessen som skett under hösten med samtliga berörda medarbetare. Den nya organisationen är beslutad och fastställs formellt av kommundirektören under januari. Tillsättning av verksamhetschefer är klar och rekrytering av enhetschefstjänster där det idag finns tf-chefer pågår.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

Kulturnämndens budgetram per 2022-12-31 uppgick till 184 059 tkr. Utfallet för året uppgick till 184 201 tkr, varav att avvikelserna för året blev -142 tkr, vilket procentuellt motsvarar en förbrukning om 100,1% av budgetramen.

Årets underskott härleds framför allt till Bibliotek och Kulturskola samt Konsthallen. Inom både Kulturskolan och Konsthallen ses det för året effekter av engångskaraktär. Kulturskolan har haft ökade kostnader för den tidigare lokalen på Södra strandgatan i samband med uppsägningen av lokalen, och Konsthallen har haft ökade kostnader kopplat till NOD-projektet där enheten tidigare räknat med att erhålla ersättning kopplat till upparbetade kostnader, men där det slutligen landade i att enheten fick bära kostnaderna inom enheten utan ersättning. Storleksmässigt handlar dessa poster med engångseffekt under 2022 totalt om cirka 750 tkr.

Däremot fanns det under året även effekter som genererade positiva avvikelser som nämnden inte kan räkna med framgent. Av dessa kan kostnaden för Office365 och kostnaden för drift av de vattenburna konstverken nämnas. I tidigare prognoser har kostnaden för dessa poster räknats med, men vid årets slut kan det konstateras att nämnden inte blivit debiterad för dessa kostnader som storleksmässigt totalt handlar om cirka 650 tkr som därmed minskar årets underskott.

För nämnden som helhet ses det även ökade kostnader som beror på de snabbt ökade priserna i samhället på vissa tjänster och varor. Dels som en följd av coronapandemin, men dels även som följd av det säkerhetspolitiska läget i omvärlden. De produkt- och tjänstekategorier som påverkat nämnden främst gällande detta är livsmedel, förbrukningsmaterial, transporter/transporttjänster, byggmaterial och IT-komponenter. I fortsättningen blir det därmed angeläget för nämnden att följa utvecklingen av kostnadsökningarna för att säkerställa en ekonomi i balans.

Nämndens budgetramar har inte förändrats något sedan den preliminära årsberättelsen/delårsrapport 3.

Effektivisering

Nämnden har inför året inte tilldelats något riktat effektiviseringsuppdrag utifrån ÖSB 2022 eller från Programnämnd samhällsbyggnad. Däremot har det gjorts egna politiska prioriteringar om 350 tkr, samt att nämnden behövt ta höjd för effekthemtagning digitalisering om 114 tkr. För att hantera detta har följande effektiviseringar beslutats i Verksamhetsplan med budget 2022.

Förvaltningsledning, tkr		34
Procentuell fördelning av prioriteringar och effektiviseringar	1	9
Minskad budget i och med minskade kostnader kring utdelningen av Kulturpriset till Hjalmar Bergmans minne	2	25
Stöd och utveckling, tkr		5
Procentuell fördelning av prioriteringar och effektiviseringar	3	5
Fritid ungdom, tkr		184
Procentuell fördelning av prioriteringar och effektiviseringar	4	184
Bibliotek/Kulturskola, tkr		171
Procentuell fördelning av prioriteringar och effektiviseringar	5	171
Allmänskultur, tkr		70
Procentuell fördelning av prioriteringar och effektiviseringar	6	70
Summa, tkr		464

Samtliga effektiviseringar har genomförts och bedömts gett önskat resultat även om årets resultat är ett underskott.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Enhet <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse Bud-Utf	Förändr % 2021-2022
Nämnd	-804	-825	-889	-64	11%
Planeringsreserv	-5	-72		72	-
Förvaltningsledning	-2 590	-3 802	-3 058	744	18%
Stöd- och utvecklingsenheten	-2 002	-2 292	-2 199	94	10%
Fritid Ungdom	-73 125	-75 841	-75 625	216	3%
Bibliotek/Kulturskola	-77 687	-71 656	-72 760	-1 104	-6%
<i>varav Ledning</i>	-9 767	-9 314	-9 379	-66	-4%
<i>varav Bibliotek</i>	-35 808	-32 304	-32 848	-544	-8%
<i>varav Kulturskola</i>	-32 112	-30 038	-30 532	-494	-5%
Allmänskulturverksamheten	-28 384	-29 570	-29 669	-99	5%
<i>varav Allmänskultur</i>	-15 917	-16 119	-16 063	56	1%
<i>varav Konsthallen</i>	-6 080	-4 569	-4 751	-182	-22%
<i>varav Bio Roxy</i>	-1 736	-1 817	-1 790	27	3%
<i>varav Open Art</i>	-4 651	-7 066	-7 066	0	52%
Summa	-184 597	-184 059	-184 201	-142	0%

Kulturnämnden

Nämndens egen verksamhet visar för helåret ett underskott om 64 tkr som framförallt beror på högre kostnader för arvoden. Uppvägs däremot genom överskott om 72 tkr i planeringsreserven som för året lämnats ofördelad utifrån prognosticerat underskott för nämndens egen verksamhet.

Förvaltningsledning samt Stöd- och utvecklingsenheten

Förvaltningsledning visar på ett överskott om 744 tkr för helåret. Överskottet och den största skillnaden mot prognosticerat resultat beror främst på att kostnaden för Office365 för personalen inom Kulturnämnden, ej inkommit för året. Vidare ses även överskott kopplat till samnyttjade resurser kring utvecklingsuppdrag som varit på paus till stora delar under pandemin, och som inte nyttjats i full utsträckning under året. Det ses även lägre hyreskostnader för förvaltningen i Citypassagen med anledning av att andra kommunala verksamheter flyttat in vilket minskar förvaltningens andel av den totala hyreskostnaden. Ett överskott ses även kopplat till friskvårdscheckar som ligger gemensamt för hela förvaltningens personal under förvaltningsledningen där cirka 2/3-delar av budgeterad nivå faktiskt togs ut i friskvård.

Stöd- och utvecklingsenheten visar för året ett överskott om 94 tkr. Överskottet härleds främst till projektet digitala verktyg där personal från enheten varit involverade och utifrån projektet erhållit projektmedel som därmed minskat personalkostnaden inom enheten.

Fritid Ungdom

Fritid ungdom visar för året ett överskott om 216 tkr. Överskottet beror till största del på lägre kostnader för personal än budgeterat, vilket förklaras av tjänstebyten/pensionsavgångar som medfört delvisa personalvakanser innan tjänsterna återinsatts. Inom verksamheten ses även ett överskott kopplat till sommaraktiviteter då kommunen på helheten fått större beviljade projektmedel för ändamålet, vilket gör att avsatta medel i budgeten inte behövts nyttjas i lika hög utsträckning som tidigare planerat. Inom verksamheten ses däremot även ökade kostnader för livsmedel och förbrukningsmaterial med anledning av de snabbt ökade priserna under året som en konsekvens av den höga inflationen. Men de negativa avvikelserna för detta understiger ändå de positiva avvikelserna för personal och sommaraktiviteter.

Bibliotek/Kulturskola

Bibliotek och Kulturskola visar för helåret ett underskott om 1 104 tkr. Inom Kulturskolan härleds underskottet framförallt till verksamhetens tidigare lokal på Södra strandgatan som sades upp under 2021 men där lokalhyran sedan fortsatt gå internt inom kommunen. Resultatet av detta för att slutligen avsäga sig lokalen har inneburit att Kulturskolan under del av året fått bära lokalkostnaden samt även tillkommande återställningskostnader som inte funnits med i årets planerade kostnader. Ökade kostnader ses också inom Kulturskolan där man i de nya lokalerna i Kulturkvarteret i vissa fall har behov av att hyra in sig i lokalutrymmen som är avgiftsbelagda vilket ökat kostnaderna i jämförelse med hur det såg ut tidigare.

Generellt för verksamhetsområdet ses det också negativa avvikelser kopplat till personal. Verksamhetsområdet har ett stort antal medarbetare där mindre avvikelser på flera håll i form av sjukfrånvaro och tjänstebyten exempelvis, på totalen kan generera relativt stora avvikelser. Utifrån tidigare års överskott på personal, där tillfällig frånvaro på tjänster identifierats som en huvudorsak till de tidigare positiva avvikelserna på personal, räknades det därför i årets budget med ett högre vakansavdrag för att ta höjd för detta. Med facit i hand blev däremot vakansavdraget för högt räknat i budget sett till utfallet för 2022.

Inom verksamheterna ses det även vissa ökade kostnader som är kopplade till prisökningar med anledning av årets höga inflation. Ökade kostnader ses även för personalens digitala arbetsplats där flertalet lärare bytt till PC som huvudsakliga plattform istället för Ipad som användes tidigare i högre utsträckning. Det är således flertalet faktorer som bidragit till årets underskott där det både finns tillfälliga effekter som enbart belastar året men även mer permanenta effekter som verksamheten behöver hantera framåt för att uppnå ett utfall i balans med budget.

Allmänkultur

Verksamheterna inom Allmänkultur visar ett samlat underskott om 99 tkr för helåret. Underskottet ses inom Konsthallen vilket framförallt förklaras av en negativ avvikelse kopplat till NOD-projektet. Enheten är involverad genom den konstdistribution som sker för kommunens samtliga verksamheter och lokaler. Inom projektet har det tidigare getts besked om att Konsthallen kommer erhålla ersättning för de kostnader som detta genererar för enheten. Ett ändrat besked kom sedan under året där utbetalningarna från projektet stoppats vilket genererat en negativ avvikelse för Konsthallen om 247 tkr. Utöver detta har verksamheten under året haft en omsättning av nya konstintendenter som till 75% är planerade att arbeta med 1%-investeringar. Dessa tjänster är således tänkta att finansieras till 75% av 1%-investeringarna. Däremot vid nyanställning behövs det en uppstartsperiod innan arbetet kan ske till 75% mot 1%-investeringarna, vilket genererar en ökad kostnad för driftsekonomin under uppstartsperioden. En effekt som däremot genererat en positiv avvikelse är att Konsthallen under året inte debiterats för drift av de vattenburna offentliga konstverken i kommunen. Den effekten har förbättrat Konsthallens resultat med närmare 300 tkr, varav att det faktiska resultatet blev bättre än tidigare prognoser.

Allmänkultur och Bio Roxy har på totalen ett mindre överskott. Överskottet beror i huvudsak på en administrativ tjänst om 50% som varit vakant under stor del av året. Open Art har ett resultat för året som precis är i balans med budget. Anledningen till det är de samarbetsavtal som enheten har med externa parter som sträcker sig över en längre period än 2022, vilket under det första året ger en flexibilitet i enhetens ekonomi. Open Art har även för året beviljats ett ekonomiskt tillskott om 3 500 tkr ur tillväxt- och arbetsmarknadspaketet från Kommunstyrelsen, men som inte finns med i enhetens skattefinansierade budgetram, och som därmed inte syns i vare sig nettobudget eller nettoutfall. Hela det ekonomiska tillskottet om 3 500 tkr har nyttjats, vilket bidragit till att enheten kunnat genomföra en större utställning under året än vad som hade kunnat genomföras med ordinarie budgetram.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Bruttoredovisning <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse Bud-Bok	Förändr % 2021-2022
Intäkter	30 432	42 672	42 890	218	41%
Summa intäkter	30 432	42 672	42 890	218	41%
Inköp, kapitalkostnader samt bidrag	-43 931	-44 932	-47 960	-3 028	9%
Personalkostnader	-108 992	-118 669	-118 844	-174	9%
Lokalhyror	-35 486	-26 454	-27 263	-809	-23%
Fastighet-, underhåll- och entreprenadkost.	-14 947	-14 844	-15 374	-530	3%
Övriga kostnader	-11 673	-21 832	-17 650	4 181	51%
Summa kostnader	-215 029	-226 731	-227 091	-360	6%
Nettokostnad	-184 597	-184 059	-184 201	-142	0%

De stora skillnaderna mellan bokslut 2021 och 2022 ses på kontogrupperna:

- **Intäkter:** Skillnaden mellan åren beror till största del på att 2022 är ett utställningsår inom Open Art vilket genererar högre intäkter än under ett mellanår då utställningen inte arrangeras. Samtidigt har Bibliotek och Kulturskola även haft högre intäkter via statliga bidrag under året.
- **Inköp, kapitalkostnader samt bidrag:** Skillnaden mellan åren beror på flertalet faktorer. Dels har Lovverksamhet och digitala verktyg tillkommit/ökat under 2022. Dels sker en ökning årligen kopplat till uppdragsersättningar som räknas upp årsvis.
- **Personalkostnader:** Avvikelsen beror på ett flertal faktorer. Dels är andelen bidrag och projektmedel högre 2022 vilket ger ett större utrymme för personal. Dels är 2022 ett utställningsår för Open Art vilket ökar personalkostnaderna i jämförelse med ett mellanår då utställningen inte arrangeras. Dels ses även effekter av pandemin, och främst inom fritidsgårdarna där man 2021 inte varit tvungna att ta in vikarier i samma utsträckning vid sjukfrånvaro som det behövs normalt sett.
- **Lokalhyror:** Avvikelsen hänförs till flytten till Kulturkvarteret för Bibliotek, Kulturskola och Konsthallen, där Kulturkvarteret numera står för de lokalrelaterade kostnaderna, vilket skiljer sig från föregående år.
- **Övriga kostnader:** Den stora skillnaden mellan åren inom kontotypen ses inom Open Art som har ett högre utfall 2022 beroende på utställningsåret. Vidare ses även stora skillnader i utfallen för evenemang, utbildningar och resor vid jämförelse mellan åren som till stor del beror att sådana aktiviteter var svåra att genomföra under 2021 med anledning av pandemin.

5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse Bud-Bok	Förändr. % 2021-2022
Politisk verksamhet	-804	-825	-889	-64	11%
Fritidsverksamhet	-63 563	-66 933	-66 208	725	4%
Kulturverksamhet	-108 169	-103 111	-104 438	-1 327	-3%
Övrig verksamhet	-12 061	-13 189	-12 666	524	5%
Nettokostnad	-184 597	-184 059	-184 201	-142	0%

Övrig verksamhet innehåller utfall för förvaltningsledning samt stöd och utvecklingsenheten. De stora skillnaderna inom respektive verksamhetsområde finns beskrivet i avsnitt 5.1 och 5.2 ovan.

5.4 Investeringar

Objekt <i>Belopp i tkr</i>	Budget 2022	Varav från 2021	Bokslut 2022	Prognos färdigt obj	Avvikelse Bud-Bok
Inventarier samtliga verksamheter	1 500		342	342	1 158
Äventyrshall Tegelbruket	172	172		172	172
Konstinv. Lilla Å-promenaden	541	541	118	541	423
Minnesmärke HBTQ	200		50	200	150
Konstutsmäckning 1%	11 481	7 743	3 884	11 481	7 597
Nettokostnad	13 894	8 456	4 394	12 736	9 500

Kulturnämndens investeringsbudget för 2022 låg totalt på 13 894 tkr varav 8 456 tkr avsåg överförda medel från 2021. Utfall för 2022 blev 4 394 tkr.

Den största avvikelsen mot budget ses inom objekt Konstutsmäckning 1% där Örebro konsthall ansvarar för genomförandet av kommunens 1%-investeringar. Flera av 1%-objekten pågår över flera år samtidigt som utfallen mellan åren kan variera beroende på när i tiden som konstintendenterna kommer in i processen.

Av kvarvarande investeringsmedel bedöms 8 342 tkr vara nödvändiga att överföra till kommande år för färdigställandet av investeringarna. Kvarvarande medel på objekt inventarier samtliga verksamheter bedöms inte behövas överföras utifrån att nämnden årligen tilldelas nya investeringsmedel för inventarieinvesteringar.

Bilagor

1. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	153 367	155 696	156 381	158 203	157 856*
• Kvinnor	77 360	78 468	78 785	79 694	79 557
• Män	76 007	77 228	77 596	78 509	78 299
Kulturverksamhet					
Sökta och beviljade kulturprojektbidrag	61/45	20/17	28/23	18/13	26/23
Besök Bio Roxy, offentlig föreställning	9 804	13 847	7 128	5 966	13 359
Besök Bio Roxy, skolbio	7 179	6165	1 900	4 766	9 631
Besökare Örebro konsthall	20 500	44 000	13 000	6 100	13 242
Fritidsverksamhet					
Andel besök på fritidsgårdarna					
• flickor	39 %	42%	42%	38%	37%
• pojkar	61 %	58%	58%	62%	63%
Stadsdelsutveckling/ Medborgardialog					
Antal barn och unga i de stora stadsdelarna som nås av Kulturskolans undervisning	1 633	1 674	1 674	1 132	1 596
Bibliotek					
Antal medielån	699 837	705 193	654 285	584 703	681 023
• kvinnor	457 107	475 982	451 892	411 757	479 268
• män	150 744	160 839	142 961	125 673	147 979
• annan könstillhörighet	Ny statistik		15	58	68
• institution/verksamhet ¹⁰	142 317	125 414	109 162	89 998	53 708
E-böcker	24 920	31 809	42 064	40 341	36 120
Anställda					
Antal tillsvidareanställda	198	203	205	207	204
• kvinnor	123	129	129	130	133
• män	75	74	76	77	71
Antal visstidsanställda	38	37	31	34	36
• kvinnor	19	19	16	18	23
• män	19	18	15	16	13

Kommentarer

* enbart prognos 2022, något utfall finns ej att tillgå

¹⁰ Förskolor, Äldreboende etc.

2. Unika servicegarantier

Servicegarantierna är kommunens verktyg för att ange för kommuninvånarna vilken service-/kvalitetsnivå de kommunalt finansierade tjänsterna har. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet.

Det är viktigt att kommuninvånarna upplever att de får en bra och snabb service av oss som arbetar i Örebro kommun. Kvaliteten på våra tjänster ska vara god och kommuninvånarna ska få ett gott bemötande. Vi ska vara tillgängliga för medborgarna. Kommuninvånarnas behov och intressen står i centrum. Vår service ska vara på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

I detta avsnitt listas de servicegarantier som destinerats Kulturnämnden, och där uppföljning förväntas i driftsnämndens delårsrapport och årsberättelse.

Servicegarantier	Uppföljning	
	Ja, vi uppfyller Servicegarantin	Nej, vi uppfyller inte på grund av:
Kulturskolan erbjuder 28 lektioner per läsår i Kulturskolans ämneskurser.	Ja	
Alla fritidsgårdar öppnar sista sommarlovsveckan.	Ja	

3. Ekonomisk månadsrapport

Uppföljning januari - december 2022	Budget 2022	Utfall t.o.m. 2022-12-31		Utfall, avvikelse från budget
		Netto	Förbrukn. riktvärde 100 %	
Nämnd	825	889	108%	-64
Planeringsreserv	72	0	0%	72
Förvaltningsledning	3 802	3 058	80%	744
Stöd - och utvecklingsenheten	2 292	2 199	96%	93
Fritid ungdom	75 841	75 625	100%	216
Bibliotek/Kulturskola	71 656	72 760	102%	-1 104
Ledning	9 314	9 379	101%	-65
Bibliotek	32 304	32 848	102%	-544
Kulturskola	30 038	30 532	102%	-494
Allmänkultur	29 570	29 670	100%	-99
Allmänkultur	16 119	16 063	100%	56
Konsthallen	4 569	4 751	104%	-182
Bio Roxy	1 817	1 790	99%	27
Open Art	7 066	7 066	100%	0
Ofördelat	0	0		
Summa	184 059	184 201	100,1%	-142